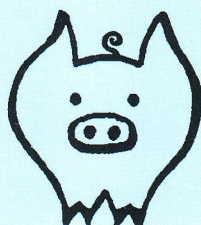

VETERINARSKI SPECIJALISTIČKI INSTITUT POŽAREVAC
u saradnji sa Veterinarskom komorom

ZBORNIK RADOVA

DVANAESTOG SAVETOVANJA

SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~

Srebrno jezero-Veliko Gradište, 17-19. oktobar 2014. godine
Kongresni centar „Danubia“

GENERALNI SPONZOR

zoetis

VELIKI SPONZOR

NUTRITION
FEIXI
FEED ADDITIVES

**12. SAVETOVANJE: „ZDRAVSTVENA ZAŠTITA SELEKCIJA I
REPRODUKCIJA SVINJA“
SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM**

Srebrno jezero-Veliko Gradište, 17-19. oktobar 2014

ORGANIZACIONI ODBOR

**Predsednik
Dragan Rogožarski**

**Podpredsednik
Ivan Dobrosavljević**

**Sekretarijat
Danijela Martić, Ljubomir Stojiljković, Milica Lazić, Milena Živojinović, Milica
Ilić, Marija Mikić, Nataša Prokić, Slavonka Stokić-Nikolić.**

**Članovi:
Adamović Vlastimir, Bolbotović - Spasić Dragica, Brankov Aleksandar, Ćirić
Mirjana, Damnjanović Dragan, Đurić Zlatko, Đurić Vuk, Filipović Vesna, Jakić -
Dimić Dobrila, Lukić Miloš, Pejčić Predrag, Marić Zoran, Milenković Mikica,
Milićević Marina, Milosavljević Snežana, Simić Violeta, Stojanović Bora,
Vidić Branka.**

**Stručni odbor
Baltić Milan, Bojkovski Jovan, Došen Radosav, Dragan Rogožarski, Ivetić Vojin,
Jecan Carmen, Jovičin Milovan, Košorok Stane, Lako Branko, Miljković Vladan,
Mirilović Milorad, Pavlović Ivan, Petrujkić Branko, Savić Božidar, Spinu Marina,
Stančić Ivan, Stankov Perica, Stojanović Dragica, Trajilović Dragiša,
Vasiljević Teodora.**

**Redakcioni odbor
Ana Vasić, Ivan Pavlović, Jovan Marić, Marijana Vučinić, Milorad Mirilović,
Nataša Prokić.**

**Lektor
Nataša Prokić**

GENERALNI SPONZOR

VELIKI SPONZOR

Izdavač: „Sitograf RM“ – Požarevac,

Za izdavača: Ristić Milivoje

Štampa: „Sitograf RM“ – Požarevac, 012/554-355

Tiraž: 250 primeraka

ISBN: 978-86-6419-001-5

SADRŽAJ

I Plenarno zasedanje:

SELEKCIJA I EKONOMIKA U SVINJARSTVU

Milorad Mirilović, Spomenka Đurić, Dragan Rogožarski, Branislav Vejnović, Petar Stankov, Nevena Ilić, Milenko Todošković:

EKONOMIKA U SVINJARSTVU – MODEL PRORAČUNA TROŠKOVA U INTENZIVNOJ PROIZVODNJI PRASADI ----- 7

Jasna Stevanović, Nenad Budimirović:

STUDIJA SLUČAJA - SVINJARSTVO U SRBIJI ----- 10

Vitomir Vidović:

REPRODUKTIVNE I MOLEKULARNE BIOTEHNOLOGIJE U STOČARSTVU SA POSEBNIM OSVRTOM NA SVINJE----- 29

Radionica I

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA SVINJA

Vojin Ivetić, Branislav Kureljušić, Božidar Savić, Nemanja Jezdimirović, Đorđe Cvetojević:

ZNAČAJ PATOMORFOLOGIJE U DIJAGNOSTICI BOLESTI SVINJA----- 34

Božidar Savić¹, Oliver Radanović¹, Đorđe Cvetojević¹, Branislav Kureljušić¹, Ognjen Stevančević², Nenad Stojanac², Ivan Pavlović¹, Slobodan Stanojević:

IDENTIFIKACIJA BAKTERIJSKIH AGENASA UZROČNIKA DIJAROGENIH DIGESTOPATIJA KOD SVINJA STARIJIH OD 10 NEDELJA ----- 37

Marina Štukej:

ZAŠTO ELIMINACIJA SVINJSKOG REPRODUKTIVNOG I RESPIRATORNOG SINDROMA (PRRS) U SLOVENAČKIM UZGOJIMA SVINJA NIJE EFIKASNA?----- 43

Eva Klingler:

MYCOPLASMA HYOPNEUMONIE I PCV2 - iz ugla jedne veterinarke iz Austrije----- 44

Lorena Jemeršić, Željko Cvetnić, Jelena Prpić, Dragan Brnić, Tomislav Keros, Tomislav Bedeković, Silvio Špičić, Besi Roić:

GENETSKA RAZNOLIKOST SOJEVA CIRKOVIRUSA TIP 2 (PCV2) U HRVATSKOJ ----- 46

<i>Vladan Miljković:</i>	
<i>UZORKOVANJE, INTERPRETACIJA REZULTATA I IMUNOPROFILAKSA KOD PCV-2</i> -----	50
<i>Hans-Günter Munz:</i>	
<i>PROIZVODNJA SVINJA U NEMAČKOJ</i> -----	51
<i>Stane Košorok, Marina Štukelj:</i>	
<i>VAKCINACIJE PROTIV EKONOMSKIH BOLESTI SVINJA</i> -----	52
<i>Radosav Došeni sar.:</i>	
<i>SALMONELOZA, KLINIČKA SLIKA I DIJAGNOZA</i> -----	57
<i>Ana Vasić, Nemanja Zdravković, Marija Manić, Nataša Prokić, Jovan Marić, Dragica Vojinović, Dragan Rogožarski, Jovan Bojkovski:</i>	
<i>EPIZOOTIJSKA DIJAREJA SVINJA (PORCINE EPIDEMIC DIARRHEA) – PONOVI PROBLEM U SVINJARSTVU</i> -----	62
<i>Pavlović Ivan, Savić Božidar, Rogožarski Dragan, Ivetić Vojin, Jakić-Dimić Dobrila, Jovčevski Srđan, Bojkovski Jovan, Radanović Oliver, Jovčevski Stefan:</i>	
<i>VAŽNIJE EKTOPARAZITSKE INFEKCIJE SVINJA U FARMSKOM I EKSTENZIVNOM DRŽANJU</i> ---	65

Radionica II

ISHRANA - SAVREMENA TEHNOLOGIJA GAJENJA I REPRODUKCIJE SVINJA

<i>Radmila Marković:</i>	
<i>BIOTEHNOLOŠKA REŠENJA U ISHRANI ŽIVOTINJA U CILJU POBOLJŠANJA ZDRAVSTVENOG STANJA, PROIZVODNIH REZULTATA I POBOLJŠANJA KVALITETA NAMIRNICA ANIMALNOG POREKLA</i> -----	71
<i>Teodora Vasiljević, Ištvan Šomođi, Radoslav Došen, Dušan Lalošević, Zdravko Tomić, Žarko Avramov:</i>	
<i>UTICAJ HEPATOPROTEKTORA NA PROIZVODNE PERFORMANSE KOD TOVNIH SVINJA – REZULTATI ISTRAŽIVANJA I PERSPEKTIVE</i> -----	77
<i>Milovan Jovičin, Slobodanka Vakanjac, Dragan Rogožarski, Radoslav Došen:</i>	
<i>UNAPREĐENJE INTERNE KONTROLE KVALITETA DOZA RAZREĐENE SPERME NERASTA U FARMSKIM CENTRIMA ZA VEŠTAČKO OSEMENJAVANJE KRMAČA I NAZIMICA U SOPSTVENOM ZAPATU</i> -----	89
<i>Jesper Larsen:</i>	
<i>BOARS FROM BIRTH UNTIL 1 YEAR OF AGE</i> -----	101
<i>Jovan Bojkovski, Slobodanka Vakanjac, Teodora Vasiljević, Dragan Rogožarski:</i>	
<i>NERAST NA KOMERCIJALNOJ FARMI</i> -----	102

Stančić Ivan, Mrkšić Ana, Stevančević Ognjen, Stojanac Nenad, Kovačević Zorana, Davidov Ivan:

*OCENA ESTRUSNOG REAGOVANJA NAZIMICA KROZ PATOMORFOLOŠKI PREGLED JAJNIKA
PRIMENOM DVA GONADOTROPNA PREPARATA RAZLIČITE FORMULACIJE ----- 111*

Zdravko Tomić, Ivan Stančić, Ognjen Stevančević, Nenad Stojanac, Božidar Savić, Aleksandar Božić:

*KOMBINOVANA PRIMENA KLOPROSTENOLA® I SHOTAPENA® KOD OPRAŠENIH KRMAČA U
SISTEMU INTEZIVNE PROIZVODNJE SVINJA ----- 115*

Nataša Prokić, Aleksandar Milovanović, Tomislav Barna, Ana Vasić, Marija Manić, Mirko Blagojević, Dragan Rogožarski:

KRIOPREZERVACIJA SEMENA NERASTA I NJEN ZNAČAJ ----- 120

II Plenarno zasedanje

HIGIJENA NAMIRNICA, ZAKONSKA REGULATIVA

Baltić Ž. Milan, Bošković Marija, Ivanović Jelena, Đurić Jelena, Dokmanović Marija, Marković Radmila, Baltić Tatjana:

ZNAČAJ SVINJSKOG MESA I MASTI ----- 127

Jelena Petrović, Tamara Bošković, Maja Velhner:

*SALMONELLA INFANTIS ŠIRENJE U LANCU PROIZVODNJE MESA I POJAVA REZISTENTNOG
KLONA ----- 129*

Radionica III

Neđeljko Karabasil, Mirjana Dimitrijević, Marija Mikić:

UZORKOVANJE I ISPITIVANJE HIGIJENE PROCESA U PROIZVODNJI TRUPOVA SVINJA ----- 131

DVANAESTO SAVETOVANJE
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
Srebrno jezero, 17-19. Oktobar 2014. Godine

ZNAČAJ SVINJSKOG MESA I MASTI

Baltić Ž. Milan¹, Bošković Marija¹, Ivanović Jelena¹, Đurić Jelena¹,
Dokmanović Marija¹, Marković Radmila², Baltić Tatjana²

Kratak sadržaj

Meso ima značajnu ulogu u ljudskoj evoluciji i neophodan je za pravilan rast i razvoj organizma, pre svega jer predstavlja značajan izvor proteina, ali i vitamina B grupe, folne kiseline i vitamina A i D. Crveno meso takođe sadrži velike količine gvožđa, ali i cinka i drugih mineralnih materija, a njihova iskoristivost iz mesa je mnogo veća nego iz biljnih izvora. Poslednjih godina crveno, a pre svega svinjsko meso, kao i svinjska mast pominju se u negativnom kontekstu, a njihova upotreba u ishrani povezuje se sa mnogobrojnim oboljenjima kao što su kardiovaskularna oboljenja, kancer i dijabetes. Kao uzrok ovih oboljenja najčešće se pominje mast, zbog čega industrija mesa teži ka redukciji nivoa masti u mesu i proizvodima od mesa. Međutim mast predstavlja značajan izvor masnih kiselina, a mnogobrojne preporuke na osnovu velikog broja istraživanja baziraju se na balansiranju odnosa zasićenih i nezasićenih masnih kiselina pre nego na izbacivanju masti iz ishrane. Ipak i pored negativne slike koja je stvorena u javnosti, svinjsko meso je i dalje vrsta mesa sa najvećom proizvodnjom i potrošnjom na globalnom nivou.

Ključne reči: crveno meso, mast, nutritivni sastav, kardiovaskularna oboljenja

---

¹ Fakultet veterinarske medicine, univerzitet u Beogradu, Bulevar Oslobođenja 18, 11000 Beograd

² Institut za Higijenu i tehnologiju mesa, Kačanskog 13, 11000 Beograd

SIGNIFICANCE OF PORK MEAT AND LARD

Baltić Ž. Milan², Bošković Marija¹, Ivanović Jelena¹, Đurić Jelena¹,
Dokmanović Marija¹, Marković Radmila², Baltić Tatjana²

Abstract

Meat has a significant role in human evolution and is essential for proper growth and development, primarily because it represents a valuable source of proteins, as well as vitamins B, folic acid and vitamins A and D. Red meat also contains large amounts of iron, zinc, and other mineral substances and their bioavailability is much higher from meat than from plant sources. In recent years, red meat, especially pork meat and lard are associated with a negative health image, and their consumption is associated with a number of diseases including cardiovascular disease, cancer and diabetes. Fat is most often mentioned as cause of these conditions, which is why the meat industry tends to reduce levels of fat in meat and meat products. However, fat is an important source of fatty acids, and according to recommendations in order to improve human health it is more important to balance the ratio between saturated and unsaturated fatty acids, rather than exclude fat from the diet. Despite the negative image that has been created in the public, pork still presents the type of meat with the highest production and consumption globally.

Keywords: red meat, fat, nutritional composition, cardiovascular disease

---

¹ Faculty of veterinary medicine, University in Belgrade, Bulevar Oslobođenja 18, 11000 Belgrade

² Institut of Meat Hygiene and Technology, Kačanskog 13, 11000 Belgrade

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

636.4(082)
614.449.973.11(082)

САВЕТОВАЊЕ са међународним учешћем
"Здравствена заштита, селекција и
репродукција свиња" (12 ; 2014 ; Сребрно
језеро)

Zbornik radova dvanaestog savetovanja sa
međunarodnim učešćem "Zdravstvena zaštita,
selekcija i reprodukcija svinja", Srebno
jezero 17-19. oktobar 2014. godine /
[organizator] Veterinarski specijalistički
institut "Požarevac" u saradnji sa
Veterinarskom komorom. - Požarevac : Sitograf
RM, 2014 (Požarevac : Sitograf RM). - 131
str. : ilustr. ; 29 cm

Tiraž 280. - Bibliografija uz svaki rad.

ISBN 978-86-6419-001-5

a) Свиње - Здравствена заштита - Зборници
b) Свиње - Размножавање - Зборници

COBISS.SR-ID 210511628